

Szeged, 2009. május 14.

Szociális biztonsági koordináció a gyakorlatban:

- az alkalmazandó jogszabályok meghatározása, és
- az egészségbiztosítási ellátások nyújtása.

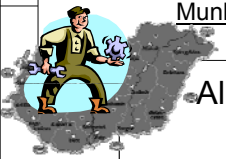

Dr. Lengyel Balázs
Nemzetközi és Európai Integrációs Főosztály
Országos Egészségbiztosítási Pénztár

Az alkalmazandó szociális biztonsági jogszabályok meghatározása (1408/71. EKG és az 574/72. EKG rendeletek alapján)

Munkavégzés helyének elve (13. cikk)
Lex loci laboris

Alkalmazandó jog:

- A munkavégzés helye szerinti állam
- Csak egy állam, (de kivételek!)

- > A munkavállaló - a munkavégzés helye szerinti tagállamban válik biztosítottá,
- > Önálló vállalkozó - tevékenység végzésének helye szerinti tagállamban válik biztosítottá.

A társadalombiztosítási jogviszonyra vonatkozó ország joga és a munkaviszonyra, vállalkozásra vonatkozó ország joga nem feltétlenül azonos.

2009.05.21.
Dr. Lengyel Balázs

A munkavégzés helye szerinti jog alkalmazásának gyakorlata 1.

A magyar állampolgár EGT területén történő munkavégzése:

- Egyéni munkavállaló külföldön. (DE: Egyes tagállamokban 2011-ig munkavállalási engedély kell!)
Ebben az esetben a munkajogi és a társadalombiztosítási szabályok egyazon állam joga szerint bírálódnak el.
2009. január 1-től bejelentési kötelezettség az OEP felé! TAJ passziválás! („kék lámpa”)
- Magyar munkáltató foglalkoztatja külföldön és nem teljesülnek a kiküldetés 1408/71. EKG rendelet feltételei. (A szolgáltatások szabad áramlására tekintettel munkavállalási engedély nem kell. Kivételek Ausztria és Németország egyes tevékenységek esetében.)
Ebben az esetben a munkajogi és a társadalombiztosítási szabályok két különböző állam joga szerint bírálódnak el.

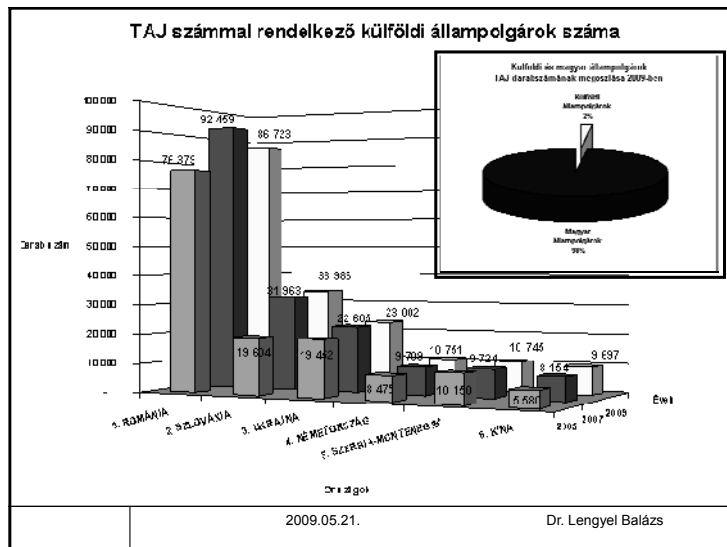
2009.05.21.
Dr. Lengyel Balázs

A munkavégzés helye szerinti jog alkalmazásának gyakorlata 2.

Külföldi munkavállaló Magyarország területén történő munkavégzése:

- Egyéni munkavállaló Magyarországon.
Ebben az esetben a munkajogi és a társadalombiztosítási szabályok a magyar jog szerint bírálódnak el. Bejelentési kötelezettség, mintha magyar foglalkoztatott lenne. „Külföldi” esetében a TAJ igénylés a foglalkoztatást megelőzően - munkáltató. „Belföldi” esetében a magánszemély.
- Külföldi székhelyű munkáltató foglalkoztatja Magyarországon és nem teljesülnek a kiküldetés 1408/71. EKG rendelet feltételei.
Ebben az esetben a munkajogi és a társadalombiztosítási szabályok két különböző állam joga szerint bírálódnak el.
TBJ 56/A. § értelmében a munkavállaló a vélelmezett képviselője a cégnek és köteles a bejelentésekről gondoskodni. (Szlovák munkaerő kölcsönzők!)
2009.05.21.

2009.05.21.
Dr. Lengyel Balázs

**Elsődleges kivétel a főszabály alól:
KIKÜLDETÉS**

Cég a másik tagállamban

MUNKÁLTATÓ

Kiküldetés helye

Kiküldő állam

1408/71/EGK rendelet 14. cikk (1) bek.

Dr. Lengyel Balázs
2009.05.21.

Miért jó a kiküldetés?

A munkavállalónak:

- Továbbra is az általa ismert rendszerben marad; szolgálati ideje folyamatos
- < 1 év: nincs résznyugdíj-jogosultság

A munkáltatónak:

- Kiskapu: szolgáltatás-nyújtás!
- Versenyelőny: alacsonyabb járulékalap

⇒ Szigorú feltételek

Dr. Lengyel Balázs
2009.05.21.

A kiküldetés hátrányai

A kiküldött munkavállaló szempontjából

- Járulékalap = *személyi alapbér*

A munkáltató szempontjából

- **≤ 12 hónap** – hosszabbítás csak kivételes esetben
- *a korábban kiküldött munkavállaló felváltása tilos!*

A fogadó állam szempontjából:

- olcsó munkaerő álcázott közvetítése
- Külföldi vállalkozók indokolatlan versenyelőnye

Dr. Lengyel Balázs
2009.05.21.

E101-es nyomtatványhoz az igénylőlapon megadandó nyilatkozatok

A másik tagállamban a magyarországi tevékenységéhez hasonló, illetve azzal azonos gazdasági szektorba tartozó tevékenységét folytat legalább a kiküldetést megelőző 6 hónap során;

Gazdasági ágazat megjelölése:

- Mezőgazdaság, halászat, vadászat
- Ipar, ezen belül:
  - Építőipar
  - Gépgyártás, szerelés
  - Élelmiszeripar
  - Egyéb
- Szolgáltatás, ezen belül
  - Kereskedelem
  - Idegenforgalom
  - Szállítás, közlekedés
  - Pénzügyi szolgáltatások
  - Egészségügyi és szociális szolgáltatások
- Művészeti és egyéb tevékenység

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

Számottevő belföldi tevékenység

- A munkavállalók legalább 25%-a Magyarországon van foglalkoztatva, illetve
- A teljes árbevételének legalább 25 %-a magyarországi tevékenységéből származik, vagy
- A Magyarországon ténylegesen működő, folyamatosan termelőüzemmel rendelkezik, melyben saját munkavállalókat foglalkoztat, vagy saját munkavállalókkal folytat építőipari kivitelezést,
- Ha a belföldön foglalkoztatottak vagy a belföldi tevékenységből eredő árbevétel aránya nem éri el a 25%-ot, a foglalkoztató által feltüntetett összes adatot és körülményt vizsgálni kell.

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

VÉF – OEP megállapodás szerinti minősítés az E101-es igazolások kiállításához

A Szerződő felek egyrészről

- ✓ **OEP**, másrészről:
- ✓ **Építési Vállalkozók Országos Szövetsége,**
- ✓ **Fővállalkozók Magyarországi Szövetsége,**
- ✓ **Ipartestületek Országos Szövetsége,**
- ✓ **Magyar Iparszövetség,**
- ✓ **Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége**

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

OEP – VÉF megállapodás tartalma

- A VÉF tagszervezetek az E101-es nyomtatványok kiállítása érdekében - a számottevő belföldi tevékenység OEP általi elbírálásához - **szakmai minősítést** végeznek
- A minősítés **ÖNKÉNTES** és valamennyi EGT tagállamba irányuló kiküldetés esetén kérhető
- **A minősítés célja:** az E101-es nyomtatványok kiállításakor a minősítésről szóló igazolást az **OEP a belföldi tevékenység igazolásaként fogadja el.**

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

Az E101-es nyomtatvány nem állítható ki (a foglalkoztató miatt)

- munkaerő-toborzó ügynökség vagy munkaerő-kölcsönzéssel, illetve -közvetítéssel foglalkozó cég, (de figyelembe vesszük a foglalkoztatás összes körülményeit);
- a cégbíróság által jogerősen be nem jegyzett előtársaság;
- nem folytat számottevő belföldi tevékenységet legalább a kiküldetést megelőző 6 hónapban, illetve
- Magyarországon csak adminisztratív tevékenységet lát el;
- a foglalkoztató a külföldi munkavégzés szerinti szektorban Magyarországon semmilyen tevékenységet nem folytat.

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

Az E101-es nyomtatvány nem állítható ki (a munkavállaló miatt)

- a kiküldetést megelőző **30 napon** belül nem rendelkezett a Tbj. 5. § szerinti biztosítással ;
- munkaviszonya, illetve magyarországi biztosítási jogviszonya a kiküldetés során megszakad, **szünetel**, megszűnik vagy a kiküldetéskor már nem áll fenn;
- **abból a célból** vették fel, hogy a kiküldetés célországában egy korábban ugyan azon munkáltató által kiküldött **munkavállalót felváltson**;
- **korábban** ugyanazon célországba **volt kiküldött** (rendelkezett E 101 jelű nyomtatvánnyal) 12 hónapos időtartamra, és a korábbi kiküldetés lejártától még nem telt **60 nap**;
- a munkavállalót a cég **egy másik tagállamban vetté fel azzal a céllal**, hogy e tagállamba vagy valamely **más tagállamba kiküldje**;
- a munkavállalót azzal a céllal küldik ki egy másik tagállamba, hogy ott a kiküldetés helye szerinti (megrendelő) cég **egy másik cég rendelkezésre** bocsássa vagy egy további tagállamba küldje tovább.

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

EUROPEAN COMMISSION
Social Security Regulations
EEA (*)

See "Introduction" on page 3

E 101 (*)

CERTIFICATE CONCERNING THE LEGISLATION APPLICABLE
Regulation (EEC) No 1408/71 Article 12(2); Article 14(1) or Article 14(3); Article 16(1); 2 and 4; Article 16(1), 2 and 4; Article 17
Regulation (EEC) No 574/72 Article 11.1; Article 13a.1; Article 13a.2(a) and 3(a); Article 17b

Employee person Self-employed person

1.1 Surname (*)
1.2 Forename(s) (Please use surnames) (*)
1.3 Date of birth (DD) (MM) (YY)
1.4 Permanent address
Street No. PO box
Town Postal code Country
1.5 Insurance No (*)

Employer Activity as a self-employed person

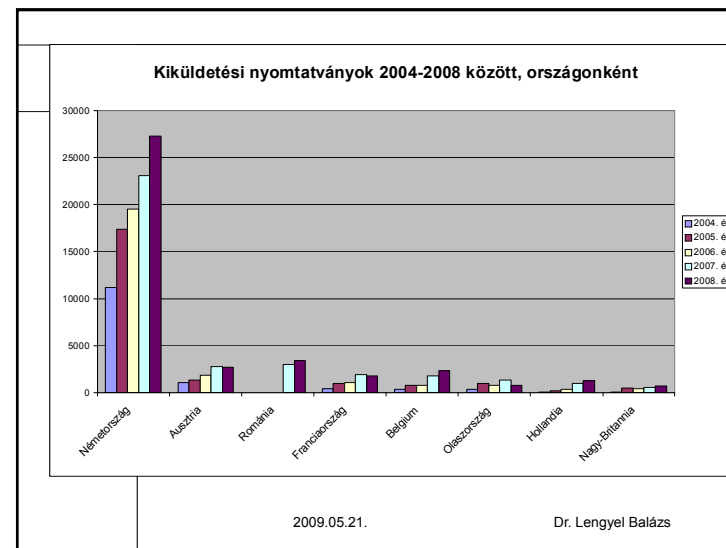
2.1 Name of employer or firm
2.2 Identification No (*)
2.3 The employer is a recruitment agency Yes No
2.4 Address
Telephone Fax E-mail
Street No. PO box
Town Postal code Country

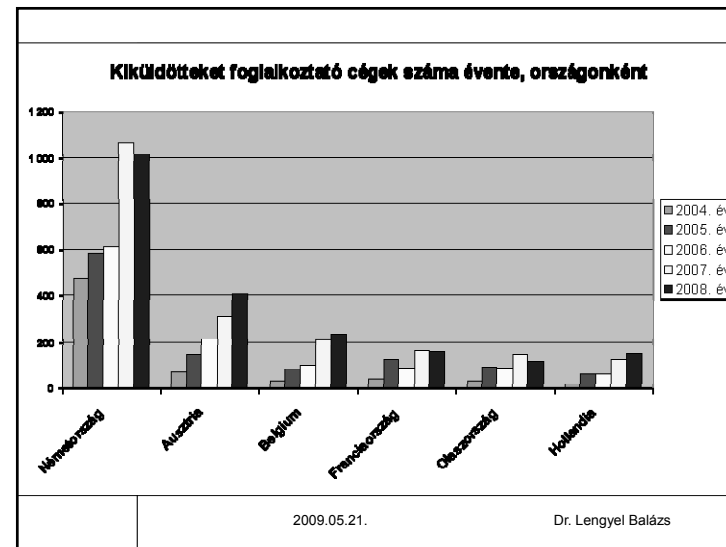
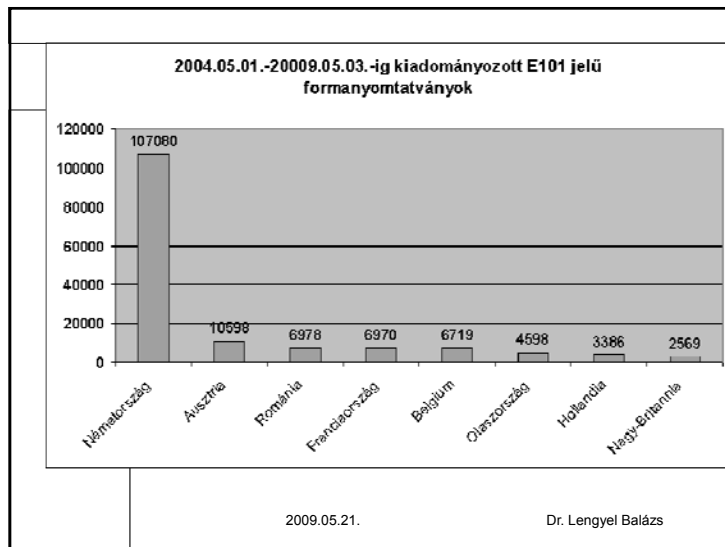
3. The above-mentioned insured person
3.1 has been employed by the employer mentioned above since
 has been pursuing an activity as a self-employed person since
3.2 is being posted or will pursue an activity as a self-employed person for a period (please specify) to
3.3 is the beneficiary mentioned below on the ship mentioned below

3.4 Name(s) of firm or ship
3.5 Address(es)
Street No. PO box
Town Postal code Country
Street No. PO box
Town Code postal Country
3.6 Identification No (*)

E101-es
nyomtatvány

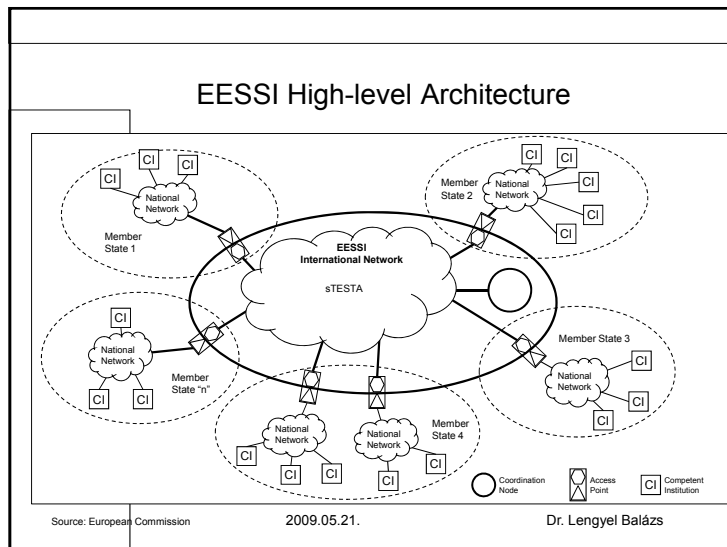
Dr. Lengyel Balázs

Kiküldetési szabályok az új Közösségi rendeletben (883/2004/EK rendelet.)

- 883/04/EK rendelet**
- 2004-ben került elfogadásra, de csak a végrehajtási rendelettel együtt, 2010. március 1-től lép hatályba.
  - Párhuzamos kell majd alkalmazni a régi és az új rendeletet.
  - Az elektronikus adatcsere alkalmazása 2012-től. (Ezt megelőzően a régi és az új nyomtatványok, valamint fokozatosan bevezetésre kerülő elektronikus eljárások alkalmazása párhuzamosan.)
  - Alapvető változások:
    - Elektronikus és gyorsabb ügyintézés;
    - Fokozott, elektronikus együttműködés az intézmények között;
    - Egyszerűsített és általános szabályok
    - Pontosabb megfogalmazások
- 2009.05.21. Dr. Lengyel Balázs

Legfőbb változás

Időtartam:
Az eddigi 12 + 12 hónap helyett
főszabály szerint
24 hónap
De! nincs automatikus hosszabbítási
lehetőség (E 102)

2009.05.21.   Dr. Lengyel Balázs

A régi és az új rendelet összehasonlítása

<p>Új rendelet (883/2004/EK)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Munkajogi kötöttség • Előzetes biztosítás • „Szokásos” tevékenység, kivéve kizárólag adminisztratív • Korlátozott időtartam: 24 hónap • Korábban kiküldött munkavállaló felváltásának tilalma 	<p>Jelenlegi rendelet (1408/71/EGK)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Munkajogi kötöttség • Megelőző biztosítás* • Számottevő tevékenység (kidolgozott feltételek) * • 12 hónap, ami 12 hónappal hosszabbítható • Korábbi kiküldött felváltása tilos • Rövid megszakítás nem számít bele a kiküldetésbe * <p style="font-size: small;">* Külön határozat (181. sz.) tartalmazza</p>
--	---

2009.05.21.   Dr. Lengyel Balázs

Egészségbiztosítási rendelkezések 1408/71. EGK rendelet

Főszabály: mindenki a *lakóhelyén* jogosult teljes ellátásra és amennyiben másik tagországban tartózkodik, akkor legalább *szükséges ellátást* kapjon.

- A pénzbeli ellátásokat (táppénz) mindig a biztosítás helye szerinti ország jogszabályai szerint állapítják meg.
- A természetbeni ellátásoknál azonban az ellátás helye szerinti ország jogszabályai az irányadóak.

2009.05.21.   Dr. Lengyel Balázs

A keresőképtelenséghez kapcsolódó eljárások

Biztosítási idők összeszámítása

- Amennyiben a jogosultság megszerzéséhez minimális biztosításban eltöltött idő kell, és
- a biztosított ezzel nem rendelkezik,
- akkor a másik tagállam jogszabályai szerint fennálló biztosítási időket is figyelembe kell venni, amennyiben nem esnek azonos időszakokra. (E 104-es nyomtatvány)

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

A keresőképtelenséghez kapcsolódó eljárások

A másik tagállamban bekövetkezett keresőképtelenséget a külföldi biztosító igazolása alapján Magyarországon is keresőképtelenségnek kell elismerni:

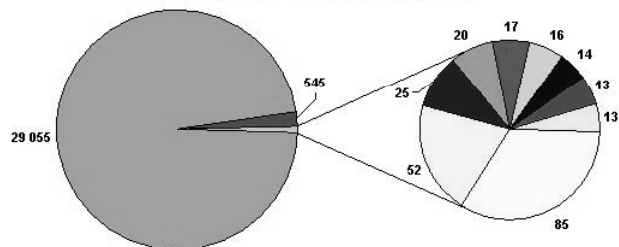
- E 115 értesítés keresőképtelenségről
- E 118 értesítés keresőképtelenség végéről

A nyomtatványokat úgy kell tekinteni, mintha az a 102/1995 (VIII. 25) Korm. rendelet alapján kiadott „Orvosi igazolás keresőképtelen (terhességi) állományba vételről” című igazolás lenne

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

A külföldön megállapított keresőképtelenségek száma 2004-2008 között (E115)

■ Szlovákia ■ Németország □ Ausztria □ Lengyelország ■ Franciaország □ Bulgária
■ Olaszország □ Románia ■ Nagy-Britannia ■ Csehország □ egyéb országok

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

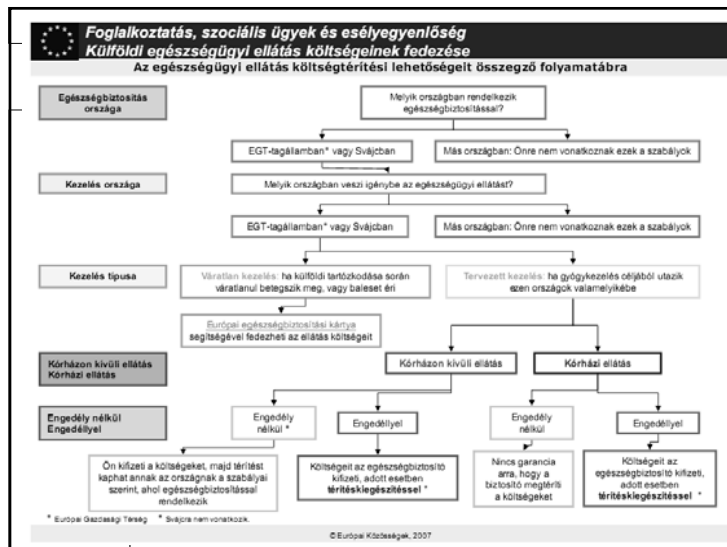
Egészségügyi ellátásokkal kapcsolatos rendelkezések (1408/71. EGK r.)

- 2004. június 1-től a korábbi azonnali ellátás helyett egységesen „orvosilag szükséges” ellátás. (Jogosultságigazolás: EU-kártya.)
- Teljes körű ellátás (pl.: ingázó munkavállalók, áttelepülő nyugdíjasok). (E106, E109, E121) TAJ
- Engedélyezett külföldi gyógykezelés (Jogosultságigazolás: E 112)
- Bírósági döntés értelmében: engedély nélkül igénybe vehetők a nem kórházi ellátások. Fizetőkötelezettség (de belföldi költség szerinti visszatérítés!)

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

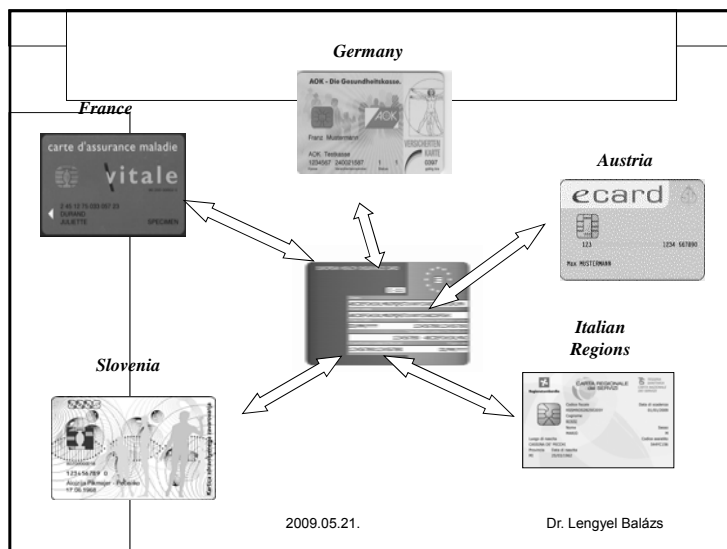

Szükséges ellátás

- Szükséges ellátás: a beteg állapotára és a tervezett tartózkodására tekintettel szükséges orvosi ellátás. Korlát: beutazás gyógykezelési célból.
- Azonos elbírálás elve - ÖNRÉSZ fizetési kötelezettség (visszatérítéssel rendelkező rendszerek – Franciaország, Belgium, Luxemburg)
- Tagállami egészségbiztosítóval – vagy egészségbiztosítók valamelyikével szerződésben álló szolgáltatónál
- Ha nincs EU kártya: a biztosító a külföldi biztosítótól kapott információk alapján (E 126) utólagosan azt az összeget téríti meg, amennyibe az ellátás nyomtatvány alapján került volna

2009.05.21. Dr. Lengyel Balázs

Az európai egészségbiztosítási kártya

2009.05.21. Dr. Lengyel Balázs

Az európai egészségbiztosítási kártya

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

Az Európai Egészségbiztosítási Kártya kiállítása

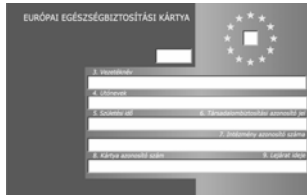
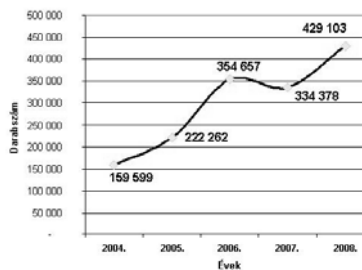
Lakóhely, vagy tartózkodási hely szerint illetékes regionális egészségbiztosítási pénztár állítja ki. 2009. január 1-től postai úton is igényelhető.

- Érvényességi idő: 1 év – , de nyugdíjasoknak és kiskorúak esetében 3 év.
- Feltétel: rendezett biztosítási jogviszony:
  - TBJ 5.§ - járulékfizetés
  - TBJ 16.§ - járulékfizetés nélkül
  - TBJ 39.§ (2) – 4500 Ft/hó

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

Kiállított kártyák száma 2004 - 2008 (E111, EHIC)

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

A közösségi rendelet szerinti ellátás - elszámolás

=

2009.05.21.

Dr. Lengyel Balázs

